

АГРАРІЇ СТОЛИЧНОЇ ОБЛАСТІ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ПОСІВНОГО МАТЕРІАЛУ НЕ ВИЗНАЮТЬ РОЗСЛАБЛЕННЯ

І. ПАРХОМЕНКО,
начальник
Державна інспекція
сільського господарства
в Київській області

Столична область має всі можливості стати лідером у насінницькій галузі нашої зернозасадної держави, котра з кожним роком усе впевненіше заявляє про свій експортний потенціал на міжнародному ринку збіжжя. **Приємно визнавати, що регіональні виробники посівного матеріалу не спочивають на сьогоднішніх лаврах. Вони добре розуміють, що ринкова економіка не працює на розслаблення. Нині ти на гребені успіху, а завтра - можеш побачити лише спину конкурентів.**

Щоби не сталося таких метаморфоз, нашим інспекторам доводиться узгоджувати оптимальні форми співпраці шести селекційних установ області державної і п'яти - недержавної форми власності з головним управлінням агропромислового розвитку Київщини, його районними службами й насінницькими підприємствами. **Подібні контакти різнопрофільних, але об'єднаних однією метою структур, дали змогу останнім часом упровадити багато перспективних сортів рослин, що докорінно покращує ситуацію на зерновому ринку столичного регіону.**

Візьмімо для прикладу хоча би цьогорічні живна ранніх зернових. Агроформування усіх форм власності області намолотили майже 1,4 млн. тонн збіжжя за врожайнос-

Вони ж бо звикли перебувати в державі на провідних ролях

ті майже 46,6 ц/га (середній збір в Україні - близько 31 ц/га). Хіба це не підтвердження того, що більшість аграрних колективів області - добрі господарі. Посильний внесок у вагомий столичний коровай зробили й наші інспектори, бо ж сертифікували посівний матеріал лише за найвищими вимогами якості.

До речі, від нових сортів зернових, виведених селекціонерами області, Київщина намолотила 70 % валового збору озимої пшениці, 53 - ярої, 49 - жита, 12 - озимого ячменю та кукурудзи й 6 % ярого ячменю і соняшнику. Цьому також сприяла створена в області розгалужена мережа базових насінницьких господарств, де вирощують високоякісний посівний матеріал і розмножуються для товарних посівів нові високопродуктивні сорти рослин.

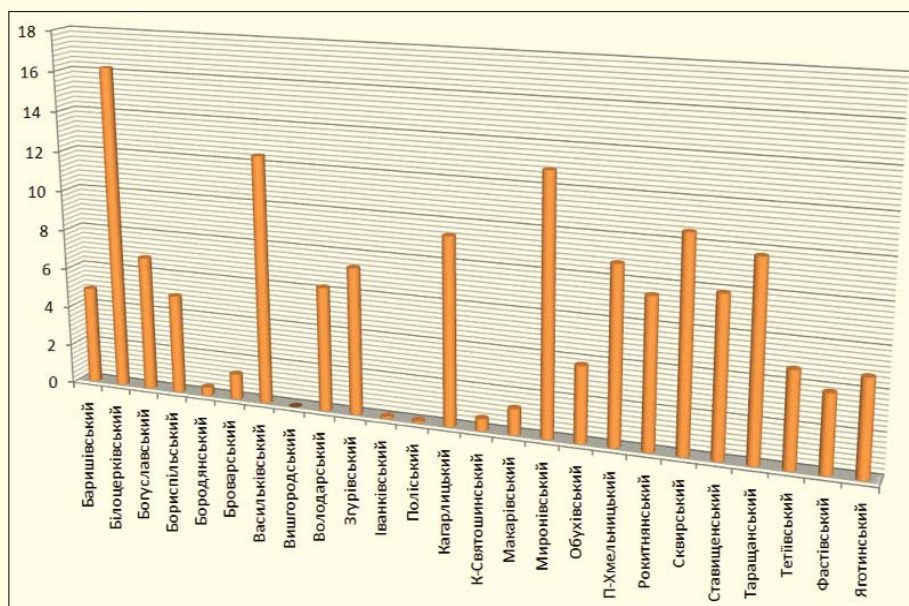
Зрозуміло, що Київщині - потужному аграрному регіону - не обійти без міцної інспектуючої структури. Інакше на значних земельних масивах родитиме не жито-пшениця, а буятимуть непрохідні бур'яни, від чого держава втрачатиме не одну сотню тисяч тонн збіжжя. **Аби аграрії не скотилися до такої безраднісної перспективи, наші фахівці провели атестацію всіх агроформувань області насінницького**

профілю для занесення до Державного реєстру виробників на право вирощування і реалізації добазового, базового й насінницького та садивного матеріалу на нинішній рік.

Цим архіважливим завданням на Київщині будуть займатися 46 насінницьких господарств за 67 виробничими програмами, зокрема 30 - добазових і базових та 37 - сертифікованих. Окрім них, в області у цьому напрямі працюватимуть 10 агроформувань з вирощування садивного матеріалу плодкових культур.

Оптимістичною видається й перспектива вирощування в області посівного матеріалу на рік нинішній. Приміром, насінницькі господарства задекларували виробити в 2013 році більше 50 тис. тонн насіння різних зернових культур, у тому числі 27 тис. тонн озимої пшениці, 7 тис. - ярого ячменю й 4 тис. тонн сої.

Досі аграрії часто схилилися до посіву збіжжям іноземної селекції, інвестуючи зарубіжних виробників. Треба позбавитися такої меншовартості й сповідувати давно апробовану на практиці господарсько-комерційну схему - свій має йти до свого по своє. Бо ж виходити з кризи в економіці та вставати з колін у житті поодиночі - не найкращий вихід.

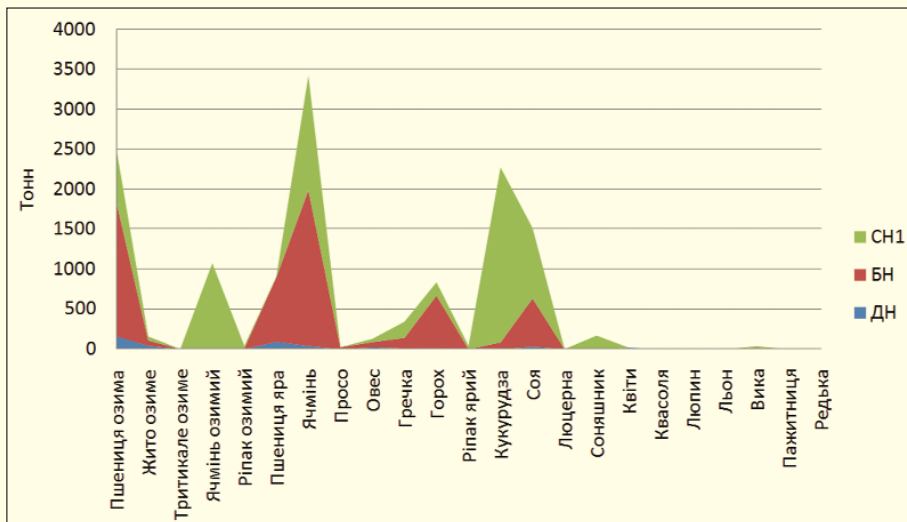
Площа посіву сої в Київській області в 2013 році, тис. га.

Інспектори нашої структури й цей сегмент аграрної економіки не залишають поза увагою. У розрізі кожного з насінницьких господарств постійно моніториться ситуація із сортовим забезпеченням, дотриманням агротехнологій вирощування насіння, достовірним визначенням (часто з науковцями аграрного профілю) якісних характеристик зерна для майбутнього врожаю. Так, від початку року спеціалістами профільного управління нашої інспекції вже різнопланово перевірено 51 господарюючий суб'єкт області.

Зрозуміло, що потужна насінницька галузь Київщини утверджується не на рівному місці. Бо ж одних лише добрих намірів у цій пріоритетній справі явно замало. **Крок за кроком, продумано поліпшується матеріально-технічна база насінницьких господарств, постійно оновлюється очисна й сушильна техніка - основа для отримання висококондиційного посівного матеріалу.**

І хоча нині в області працює 8 насіннеочисних заводів, з огляду на щороку зростаючі намототи зернових ранньої і пізньої груп, їх потужностей стає вже недостатньо. Щоби аграрії не знали нестачі в добірному зерні й на полях наливався лише тугий пшеничний колос, а не проізростали кукіль та осоти, планується спорудження ще двох підприємств такого профілю.

Аби товаровиробники не вбачали у сільськогосподарській інспекції лише фіскальну структуру, у березні цього року уряд затвердив нові критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від господарювання в галузі насінництва та розсадництва. Ними також визначена періодичність планових перевірок агроформувань, де вирощують посів-

Обсяги відносно промаркованих партій насіння станом на 01.09.2013 р., тонн

ний матеріал. **Як бачимо, це перший і до того ж доволі важливий крок, спрямований для послаблення тиску на господарників через зменшення як кількості, так і періодичності перевірок. Труднощів і проблем від цього, звісно ж, не поменшає, зате аграрії зможуть працювати спокійніше, а значить, і результативніше.**

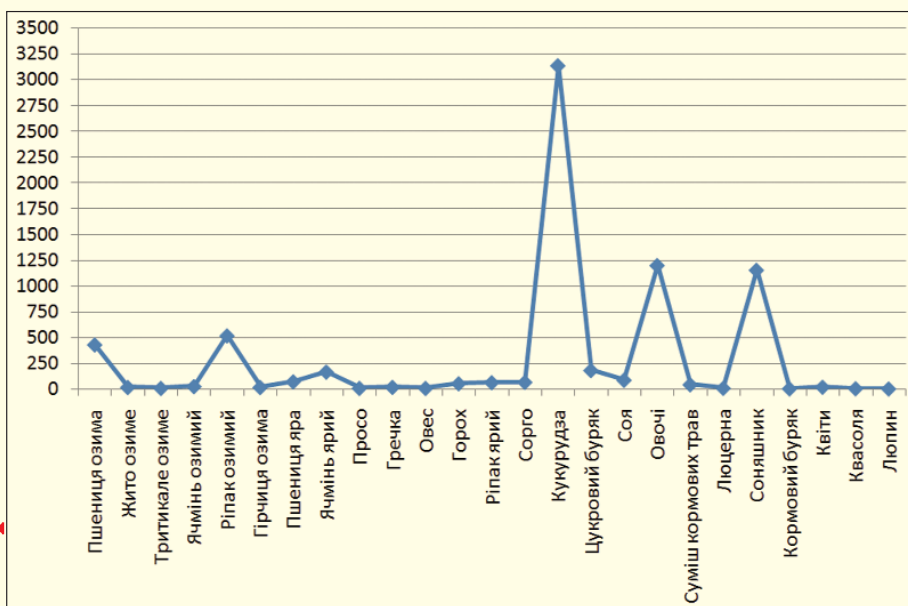
Якщо стисло узагальнити ідеологію перевірок нашими інспекторами насіннеочисних і калібрувальних підприємств та однопрофільних господарств, то вони спрямовуються передусім на дотримання товаровиробниками технологій вирощування посівного матеріалу, виявлення не належних умов його зберігання, недбале оформлення документації на посівне зерно, порушення правил маркування та сертифікації садивного й посівного матеріалу.

Ми з довірою ставимося до наших партнерів по зерновому конвеєру. На противагу минулим рокам більшість з агроформувань області дотримується прописаних технологічних правил, а в разі потреби й швидко усуває виявлені недоліки. **Не всі господарюючі суб'єкти добросовісно ставляться до своїх зобов'язань, тому фахівці нашої інспекції постійно допомагають при вирішенні проблемних питань.**

Не можна обминути увагою й цілеспрямовані зусилля підрозділу нашої інспекції - управління контролю якості насіння та садивного матеріалу. Бо ж комплексна перевірка зерна для посіву ярих та озимих культур, польове інспектування посівів - це в кінцевому підсумку ваговитий врожай, на який постійно націлені хлібороби Київщини.

Сухомою мовою статистики ситуація виглядає так: завдяки старанням наших селекціонерів аграрії області до початку весняно-польових робіт насінням ярих зернових були забезпечені на 132%, кукурудзи - 120, соняшнику - 108 і сої - 131%. **Під цьогорічний врожай товаровиробники зерна висіяли 699 сортів культур на масиві майже 890 тис. га. З них вітчизняної селекції - 56% (498 тис. га), іноземної - 44% (39 тис. га).**

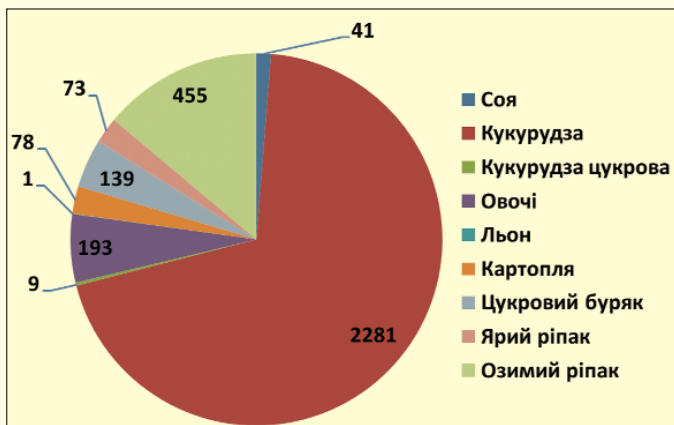
Під урожай нинішнього літа сільгосп підприємства області висіяли 15,3 тис. тонн зерна ярих культур. Додає оптимізму, що 99,8% його - насіння високих репродукцій, зокрема 0,1 тис. тонн - базового, 1,3 тис. - базового й 13,9 тис. тонн - сертифікованого насіння на рівні 1-2 репродукції. **Узагалі ж, ми орієнтуємо аграріїв і, звісно, допомагаємо їм у цьому вийти до 2015 року на рубіж 100-відсоткового висіву озимих і ярих культур збіжжям лише високих репродукцій. Мета ця хоч і висока, але цілком реальна.**

Обсяги сертифікації посівного матеріалу станом на 01.09.2013 р., видано штук

І, нарешті, варто окреслити хоча би кількома штрихами зовсім не другорядний напрям роботи обласних сільськогосподарських інспекторів. Обов'язкова перевірка у випробувальних лабораторіях посівного матеріалу окремих культур на вміст у ньому генетично-модифікованих організмів. Проблема ця вже набула планетарного значення з огляду на непередбачуваний вплив трансгенних злаків і коренеплодів на здоров'я подальших поколінь. Не можна допускати аби споживачі харчових продуктів опинилися заручниками ігнорування товаровиробниками цієї проблеми. **Якщо вітчизняні аграрії проголосили курс на екологічне землеробство, то жодних компромісів при перевірці посівного зерна на присутність ГМО бути не повинно.**

Сьогодні аграрна галузь держави розвивається доволі динамічно. Тож сільськогосподарським інспекторам аж ніяк не випадає плентатися у хвості цього процесу. Навпаки за службовим статусом їм більше підходять чільні ролі. Тому-то й доводиться фахівцям нашої структури долучатися до створення в області нормального інвестиційного клімату, докладати зусиль для гармонізації вітчизняного законодавства з міжнародними стандартами. **Бо ж Україна має неабиякі потенційні можливості для експорту посівного матеріалу та отримання додаткових фінансових надходжень.**

Дослідження проб (штук) посівного матеріалу на вміст ГМО станом на 01.09.2013 р.

Водночас, і свого не треба цуратися, і чужому варто навчатися. Якщо воно, звичайно, заслуговує на увагу та повагу. Тому-то й беруть наші фахівці активну участь у впровадженні Програми економічних реформ. Нею, зокрема, передбачено усунення всіляких перешкод під час завезення в Україну посівного й садивного матеріалу та дотримання щодо господарників-аграріїв засад неупередженості й максимальної відкритості.

**В
і
т
а
є
м
о**

Пошановуємо з нагоди дня народження першого заступника голови Державної інспекції сільського господарства України

Юрія Миколайовича Марчука.

Ось і огорнув, Юріє Миколайовичу, зрілий серпень своїм оксамитовим крилом Ваше несхитне плече. Багрянний лист починає кружляти на життєвому шляху, а непрохані роки все швидше збігають, мов кризь пальці вода. Але ще не час засмучуватися Вашою високошляхетному серцю від осінньої хмурості. Усі ж бо знають, що отави душі сурмлять, як і колись, молодю. Та й Вашій працьовитості і цілеспрямованості можуть позаздрити навіть значно молодші колеги. Це багато значить за нинішніх мінливих часів.

То який же Ви, Юріє Миколайовичу, в мудрій порі свого життя? Усі, хто Вас знає, стверджують, що Ви - трудоголік і водночас життєлюб з окриленим серцем, людина неординарна й вольова, надійне плече для однодумців і рідних. Увесь невгасимий жар своєї багатой природи, ґрунтовну освіту й глибокий інтелект, помножені на практичний досвід, романтизм і водночас жорсткий прагматизм професіонала без останку віддаєте клопітним обов'язкам державного управління. А ще в найскрутіші хвилини життя вірите, що найтемнішою ніч завжди буває перед світанком. Цим світлим оптимізмом наснажуєте і тих людей, з якими спілкуєтеся, працюєте, дружите.

Колективи Державної інспекції сільського господарства України й елегантного журналу "Зерно і хліб" пошановують іменинника хлібом і калиною із серпнем його душі. Бажаємо ще довго перейматися щоденними думами-турботами, щоранку бадьорим зустрічати схід сонця, а діти та онуки аби додавали життєвої віти. Нехай на подальшому шляху зустрічаються лише незрадливі друзі та однодумці. Адже до життєвої втоми ще так далеко, а при молодому серці руки хай довго не знатимуть спочинку. Ми віримо в це, бо ж Ви живилися й наснажуєтеся цілющими соками батьківської землі.

*Де сиві журавлі,
Курликають на беззневім вітрі.
Подільський обрій на Вашій палітрі:
І частя, й туга, й роси на землі.
Де устають до праці спередсвіту,
Синів красивих родять матері.
Живуть завзято, не в тісній норі
Шляхетні люди, сповнені привіту
Там вечори черлені і медові
Горять серця з дівочої любові.
В жінок усмішок і пісень разок
І сорок літ цвіте один бузок
Напоений любовною снагою*

*З роси і води Вам, дорогий імениннику.
На многая і благая літа.*